КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ ТА ТУРИЗМУ
КИЇВСЬКА ОБЛАСНА РАДА
КИЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ОХОРОНИ І НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПАМ'ЯТОК КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ (КИЇВОБЛЦЕНТР ОНДПКС)

01032, м. Київ, вул. Симона Петлюри, 16 тел.:+38 044 288-34-02

ОБЛІКОВА ДОКУМЕНТАЦІЯ НА ОБЄКТ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Католицька каплиця (сучасна назва - костел Святого Ісидора) в с. Безпечна Сквирської міської територіальної громади Білоцерківського району

Київ 2024

ЗМІСТ

1. Облікова картка 3

2. Графічні матеріали 9

3. Диплом архітектора 11

4. Коротка історична довідка 12

5. Ілюстрації 14

6. Диплом архітектора 16

7. Фотофіксація 17

ОБЛІКОВА КАРТКА

I. Основні відомості

Найменування об'єкта __ Католицька каплиця (сучасна назва - костел Святого Ісидора)

Датування об'єкта ___1916 р.

Рішення про внесення до переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини

Наказ управління культури № 73/01 від 07.10. 2010 р.

Місцезнаходження:

КОАТУУ:___3224082102_____КАТОТТГ:____UA32020150030066128_____

область _Київська_____

район ___Білоцерківський_____

Територіальна громада Сквирська міська територіальна громада_____

населений пункт (тип та назва) _____с. Безпечна _____

район населеного пункту (за наявності) _____

адреса (тип та назва вулиці, номер будинку) місцеве католицьке кладовище_____

GPS координати 49.799060017955966, 29.73755149599896_____

Орієнтовна територія об'єкта: площа (га), опис меж орієнтовна площа території об'єкта займає територію кладовища

* додаються графічні матеріали

Тип об'єкта (рекомендований)

+ споруда (витвір)	☐ комплекс (ансамбль)
☐ споруда (витвір), що є складовою частиною комплексу (ансамблю)	☐ визначне місце

Вид об'єкта (рекомендований)

☐ археологічний	☐ містобудування
☐ історичний	☐ садово-паркове мистецтво
☐ монументальне мистецтво	☐ ландшафт
+ архітектура	☐ наука і техніка

Категорія (рекомендована)

☐ пам'ятка національного значення

\+ пам'ятка місцевого значення

Форма власності

☐ приватна	☐ державна
☐ комунальна	+ не відомо

Власник ___ _____

Уповноважена(ний) власником особа(орган)

Користувач релігійна католицька громада
(зазначаються повна назва юридичної особи та ідентифікаційний код або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи, серія і номер паспорта, дата його видачі й ким виданий, дані про реєстрацію за місцем постійного мешкання).

II. Характеристика об'єкта:

Характеристика території, на якій знаходиться об'єкт

☐ історичний центр	☐ паркова (зелена) зона
☐ міський ландшафт	☐ сільськогосподарські землі
+ сільський ландшафт	☐ заповідні території
☐ індустріальний ландшафт	☐ ліс
☐ природний ландшафт	☐ дно водних об'єктів

\+ інше _сільське кладовище

Роль об'єкта в навколишньому середовищі

+ об'єкт домінує / є домінантою	☐ вгадується на поверхні землі (простежуються окремі елементи)
☐ об'єкт є акцентом в локальному просторі	☐ об'єкт відмічений на місцевості (трасування тощо)
☐ об'єкт є частиною регулярної забудови	☐ сліди об'єкта на поверхні відсутні
☐ видимий при безпосередньому наближенні	

☐ інше

Просторові характеристики об'єкта Довжина будівлі – 18,9 м., ширина – 11,0 м.

Культурна цінність об'єкта

☐ археологічна	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ історична	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ монументальне мистецтво	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
+ архітектура	☐ типовий + значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ містобудування	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ садово-паркове мистецтво	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ культурний ландшафт	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ наука і техніка	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний

Оцінка автентичності об'єкта Об’єкт, що розглядається, зберігся до нашого часу. Пам`ятка автентична**.** не перебудовувалася й збереглася у початкових об'ємах. Об’єкт має цінність з архітектурного і наукового погляду. Відповідає критеріям об’єкта культурної спадщини, відповідно до п. 4 Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визначення категорій пам’яток» від 22 травня 2019 р. № 452 і потребує занесення до Державного реєстру нерухомих пам’яток України за наступними ознаками:

- мав вплив на розвиток культури певного населеного пункту чи регіону;
- пов’язаний з історичними подіями, життям і діяльністю людей, які зробили значний внесок у розвиток культури населеного пункту та регіону.

Стислий опис характерних властивостей об'єкта, що становлять його історико-культурну цінність (рекомендований предмет охорони)

Архітектурна цінність об’єкту

Каплиця побудована в псевдоготичному стилі з природного каменю. Проект розробив у 1912 році інженер С. Киманін. У 1912 р. губернський інженер Володимир Безсмертний направив проект і кошторис на будівництво католицької каплиці на розгляд молодшому архітектору В. Г. Коробцову. Це однонефна базиліка, прямокутна в плані, з прямокутним вівтарем і невеличкою прибудовою до вівтарної частини. Дах основного об’єму двосхилий, покрівля з шиферу, віконні отвори лучкової форми, потрійні в основному об’ємі, і одинарні в прибудові, прикрашені складним декором. Головний фасад прикрашений пінаклем, що

завершується хрестом. Над входом розміщене кругле віконце – так звана «роза». Будівля відмічена високим рівнем художньої і технічної майстерності. При будівництві застосовували на той час новий будівельний матеріал – цемент. Об'єкт має бути збережений, як цікавий зразок культової архітектури початку XX ст.

Зазначені об'ємно-просторові характеристики, архітектурно-пластичне та декоративне вирішення фасадів є характерними властивостями об'єкта, що становлять його історико-культурну цінність і можуть бути визначені його предметом охорони.

Додатково

Перелік складових (для комплексу, ансамблю)

Функціональне використання

Історичні (первісні) функції	**Сучасна функція**	**Відповідність сучасної функції вимогам охорони**
☐ державно-адміністративні установи ☐ науково-освітні установи ☐ культурні установи ☐ медичні установи ☐ фінансово-економічні установи ☐ житлові ☐ промислові та виробничі ☐ інженерно-транспортні ☐ фортифікаційні та військово-інженерні + культові ☐ монументи ☐ поховання та некрополі ☐ інше _____	Культова споруда	+ сприяє збереженню ☐ завдає незначної шкоди ☐ завдає значної шкоди ☐ потребує беззастережної зміни користувача

Перелік негативних чинників (загроз), що позначаються на об'єкті одним з

головних негативних чинників, що позначаються на об’єкті є атмосферні опади.

Рекомендований режим використання об'єкта культурної спадщини
Режим використання об’єкта культурної спадщини встановлюється окремою «Науково-проектною документацією з визначення меж та режимів використання зон охорони пам’ятки» після надання йому статусу пам’ятки.

До прийняття рішення про встановлення режиму використання пам’ятки її режим використання встановлюється відповідно до регламентованого в обліковій документації або в охоронному договорі. Будівлю рекомендовано використовувати як культову споруду. В разі виникнення потреби у зміні режиму використання, ці зміни необхідно погодити з органами охорони культурної спадщини.

Відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини»:

- ст. 22 - Пам'ятки, їхні частини, пов'язане з ними рухоме та нерухоме майно забороняється зносити, змінювати, замінювати, переміщувати (переносити) на інші місця;
- частини першої статті 24 - Власник або уповноважений ним орган, користувач зобов'язані утримувати пам'ятку в належному стані, своєчасно провадити ремонт, захищати від пошкодження, руйнування або знищення відповідно до цього Закону та охоронного договору;
- частини четвертої статті 24 – Забороняється змінювати призначення пам'ятки, її частин та елементів, робити написи, позначки на ній, на її території та в її охоронній зоні без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини.
- частини п’ятої статті 24 - У разі виникнення загрози для збереженості пам'ятки її власник або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, зобов'язані негайно повідомити про це орган охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій та орган місцевого самоврядування, на території якого розташована пам'ятка.
- частини першої статті 26 - Консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт, пристосування пам'яток місцевого значення здійснюються за наявності письмового дозволу органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій відповідно до їхньої компетенції, на підставі погодженої з ними науково-проектної документації.
- частини першої статті 27 - У разі, коли пам'ятці загрожує небезпека пошкодження, руйнування чи знищення, власник або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, зобов'язані привести цю пам'ятку до належного стану (змінити вид або спосіб її використання, провести роботи з її консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту та пристосування).

Джерела та література

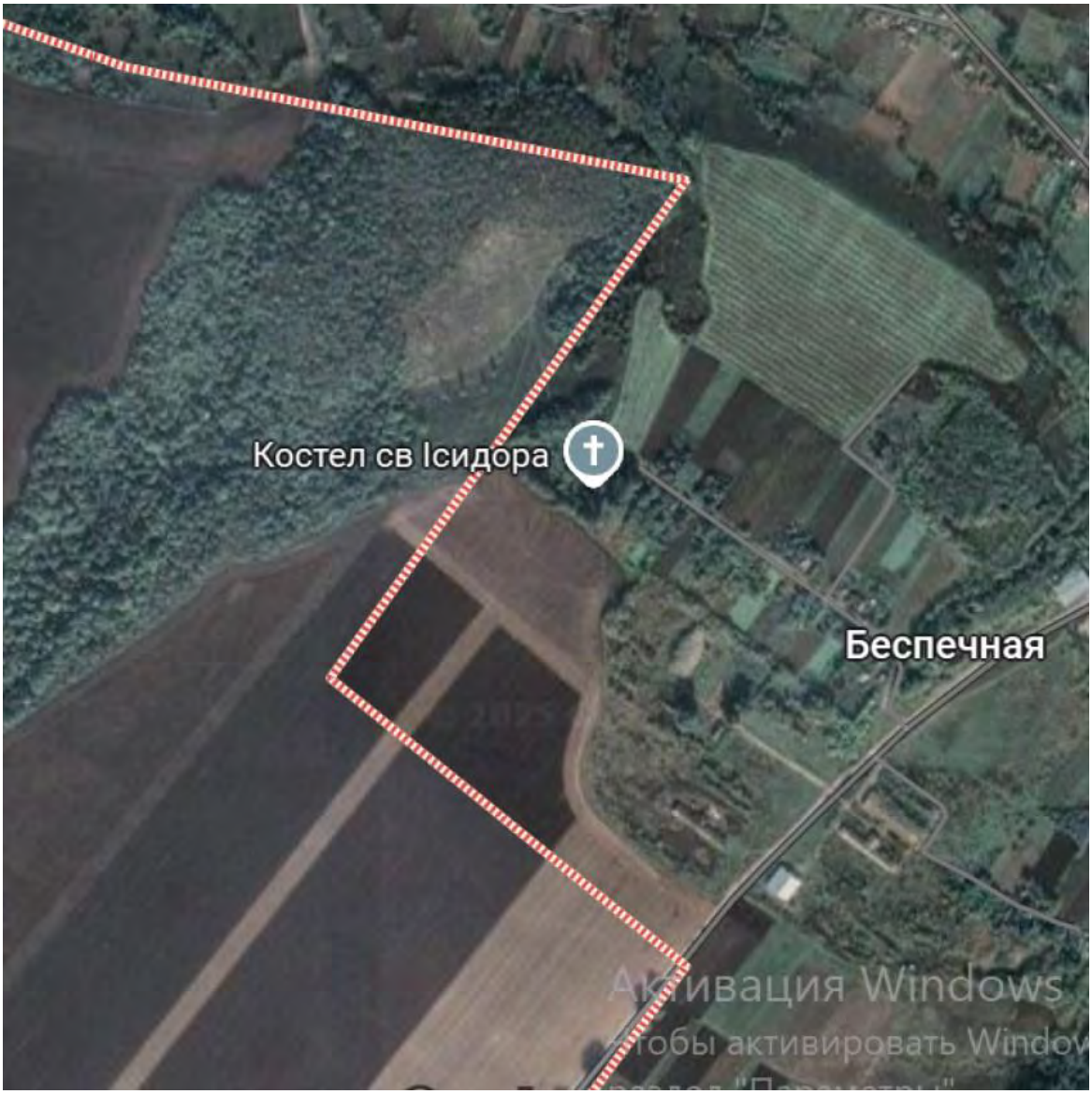
1. ДАКО – Ф.1. – оп. 248. – спр. 391. – 1912. Об утверждении проекта и сметы на постройку римо-католической часовни в Беспечной Васильковского уезда.
2. Ковалинський В., Перепва В., Чернецький Є. Дулицьке та Безпечна: духовні витоки. – Біла Церква. 2007.
3. https://ua.igotoworld.com/ua/poi_object/71150_kostel-sv-isidora-bespechnaya.htm

Облікову картку склав (склали)

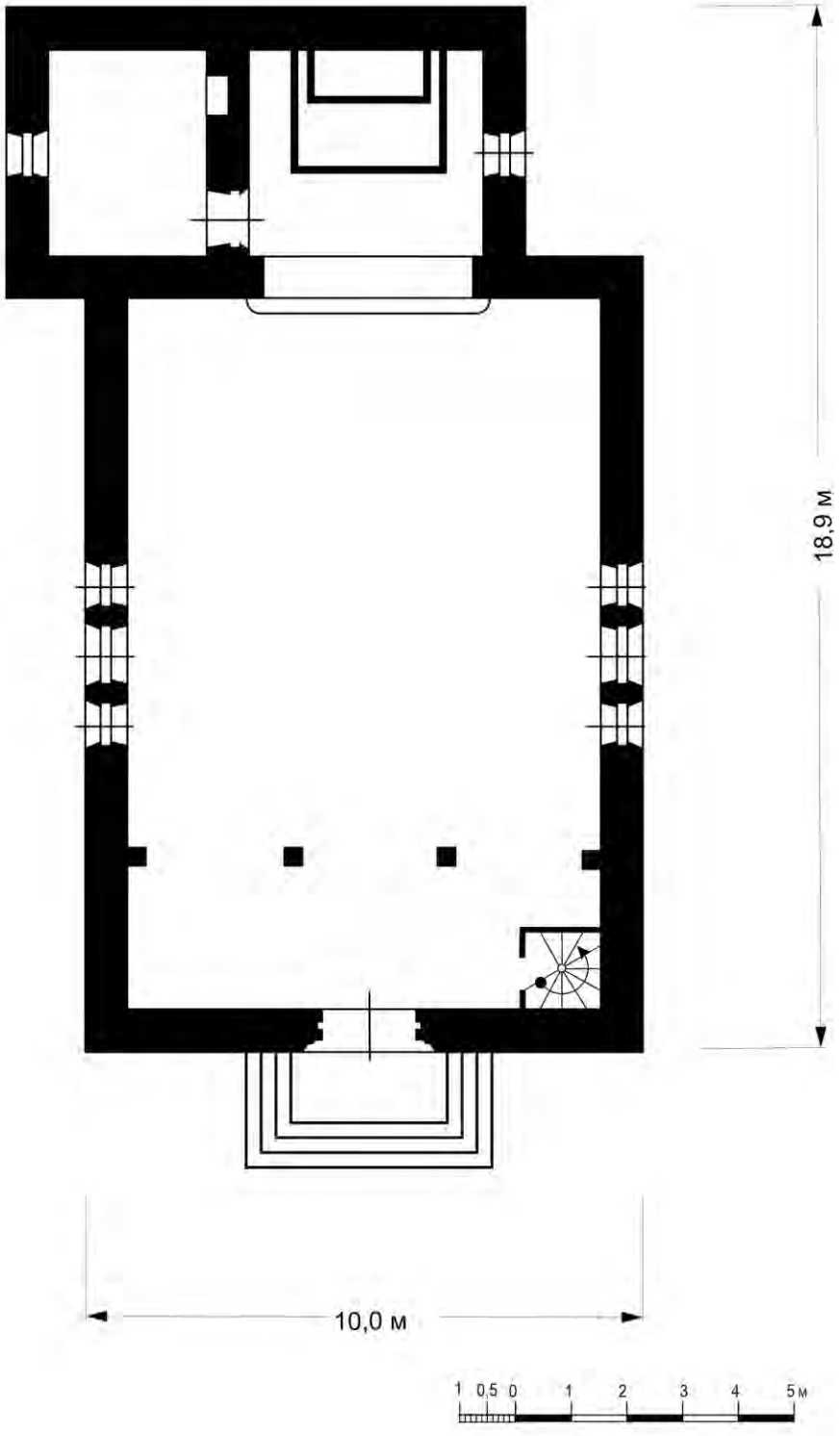
Посада та назва організації	Прізвище, ініціали	Підпис
Завідувач відділу краєзнавства Київського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини	Олена БРЕЯК	
Архітектор	Тетяна КОЗЯРСЬКА	
Виконувач обов'язків директора департаменту культури і туризму Київської обласної державної адміністрації	Дмитро ГОНЧАРЕНКО	

Дата складання 14.09.2024 р.

ГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

Фрагмент плану с. Безпечна.

Католицька каплиця. План.

ДИПЛОМ

МВ № 955320

Цей диплом видано Козярській
Тетяні Юріївні
в тому, що вона в 1978 році вступила
(ім'я, жінка)
до Київського ордена Трудового Червоного
Прапора інженерно-будівельного
інституту
і в 1986 році закінчила повний курс
названого інституту
за спеціальністю архітектура

Рішенням Державної екзаменаційної комісії
від „27" лютого 1986 р.
Козярській Т. Ю.
присвоєно кваліфікацію архітектора

Голова Державної екзаменаційної комісії
Ректор
М. П.
Секретар
Місто Київ „28" лютого 1986 р.
Реєстраційний № 73

Украинский яз.

<u>Коротка історична довідка.</u>

Католицька каплиця на кладовищі
с. Безпечна, 1916 р.
Щойно виявлена пам'ятка архітектури

Наказ управління культури № 73/01 від 07.10. 2010 р.

В середині XIX ст. с. Безпечна було частиною села Дулицьке, яке знаходилася на правій стороні р. Розтавиці. На той час в Дулицькому і Безпечній з 1848 мешканців 453 були римськими католиками.

Католицьке кладовище розташоване на західній околиці села на високому пагорбі. Каплиця розташована серед католицького кладовища. 1912 року мешканка Безпечної поміщиця Станіслава Ястржембська висловила бажання спорудити на цвинтарі католицьку каплицю. Фундатор мав внести під заставу на будівництво, тож Станіслава Ястржембська 28 березня 1912 року внесла заклад у розмірі 2300 рублів.

Проект розробив у 1912 році інженер С. Киманін. Її кошторис складав 4545 крб. 4 серпня 1912 року католицький Луцько-Житомирський єпископ звернувся до київського губернатора щодо дозволу на спорудження каплиці та затвердження її проекту. У серпні 1912 року губернський інженер Володимир Безсмертний направив проект і кошторис на будівництво католицької каплиці на розгляд молодшому архітектору В. Г. Коробцову[1]. 13 січня 1914 року каплицю було оглянуто повітовим справником та уповноваженими мешканцями Безпечної. Було повністю зведено стіни, влаштовано дах, однак на той момент ще не було дверей, паперті, не були засклені вікна, не завершене було тинькування стін зовні[2].

І вже у березні 1916 року роботи з будівництва каплиці були завершені[3].

Після захоплення влади більшовиками каплицю було закрито (точний рік невідомий). Після Другої Світової війни православна громада Свято-Михайлівської церкви с. Дулицького зверталась із проханням до влади надати для проведення богослужінь колишню будівлю церковно-парафіяльної школи чи споруду недіючого костелу. Церкву влаштували у колишній церковно-парафіялыній школі.

Будівля католицької каплиці не використовувалась до кінця 1980-х – початку 1990-х років. Тоді будівлю висвятили у костел Святого Ісидора

[1] ДАКО – Ф.1. – оп. 248. – спр. 391. – 1912. Об утверждении проекта и сметы на постройку римо-католической часовни в Беспечной Васильковского уезда.

[2] https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BB_%D0%A1%D0%B2._%D0%86%D0%B7%D0%B8%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%B0_(%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%BD%D0%B0)

[3] Ковалинський В., Перепва В., Чернецький Є. Дулицьке та Безпечна: духовні витоки. – Біла Церква. 2007.

Каплиця побудована в псевдоготичному стилі з природного каменю. Це однонефна базиліка, прямокутна в плані, з прямокутним вівтарем і невеличкою прибудовою до вівтарної частини. Дах основного об'єму двосхилий, віконні отвори лучкової форми, потрійні в основному об'ємі. Фасад прикрашений пінаклем, що завершується хрестом. При будівництві застосовували на той час новий будівельний матеріал – цемент.

Безпечну обслуговують дієцезіальні священики з парафії св. Йоана Хрестителя у Білій Церкві. щонеділі в село приїздить ксьондз із Білої Церкви.

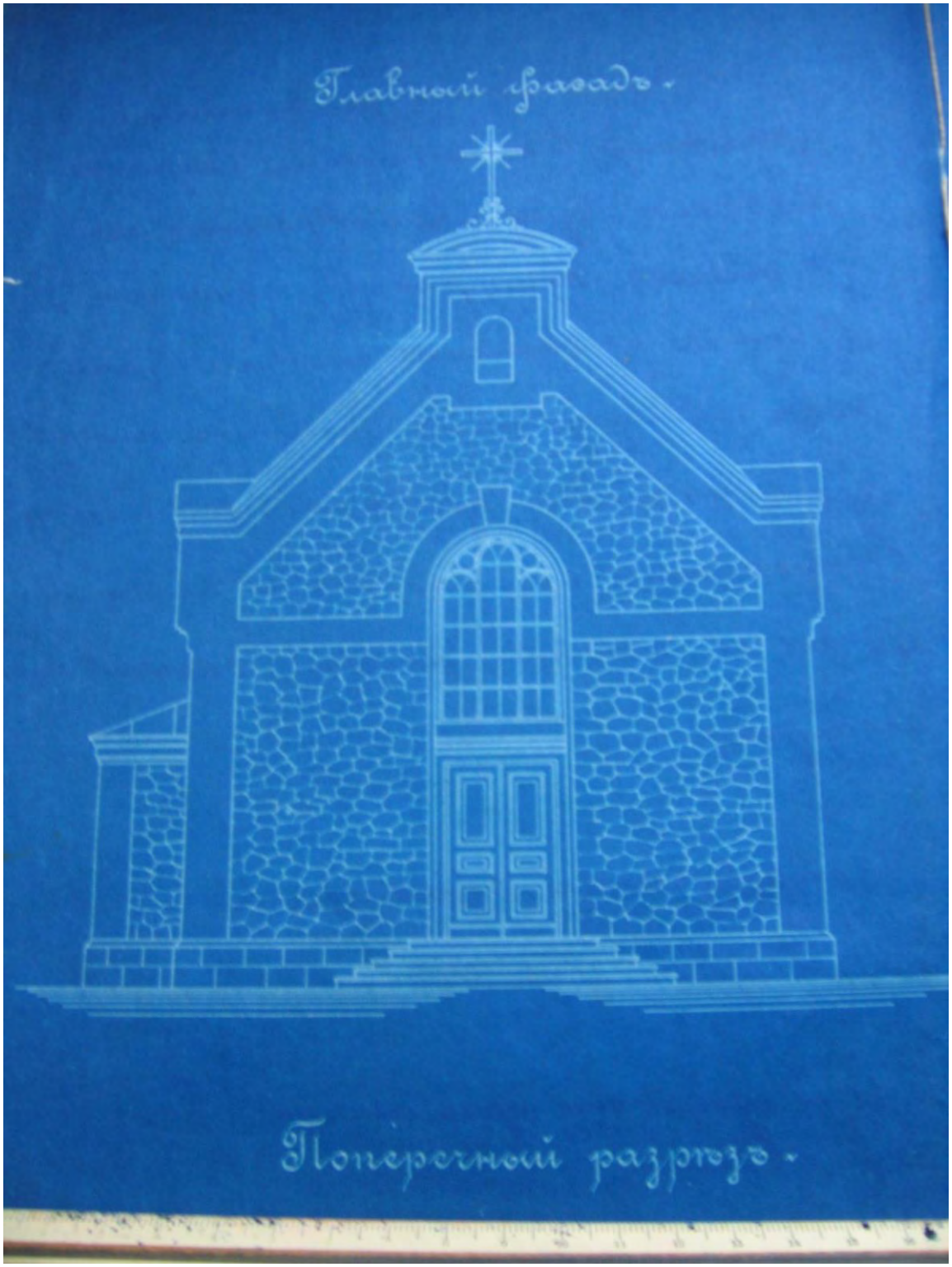
Висвячений храм на честь святого Ізидора Севільського. Відноситься до Київського деканату РимоКатолицької Церкви. Храм діючий, служба по четвергам та неділям.

Джерела та література

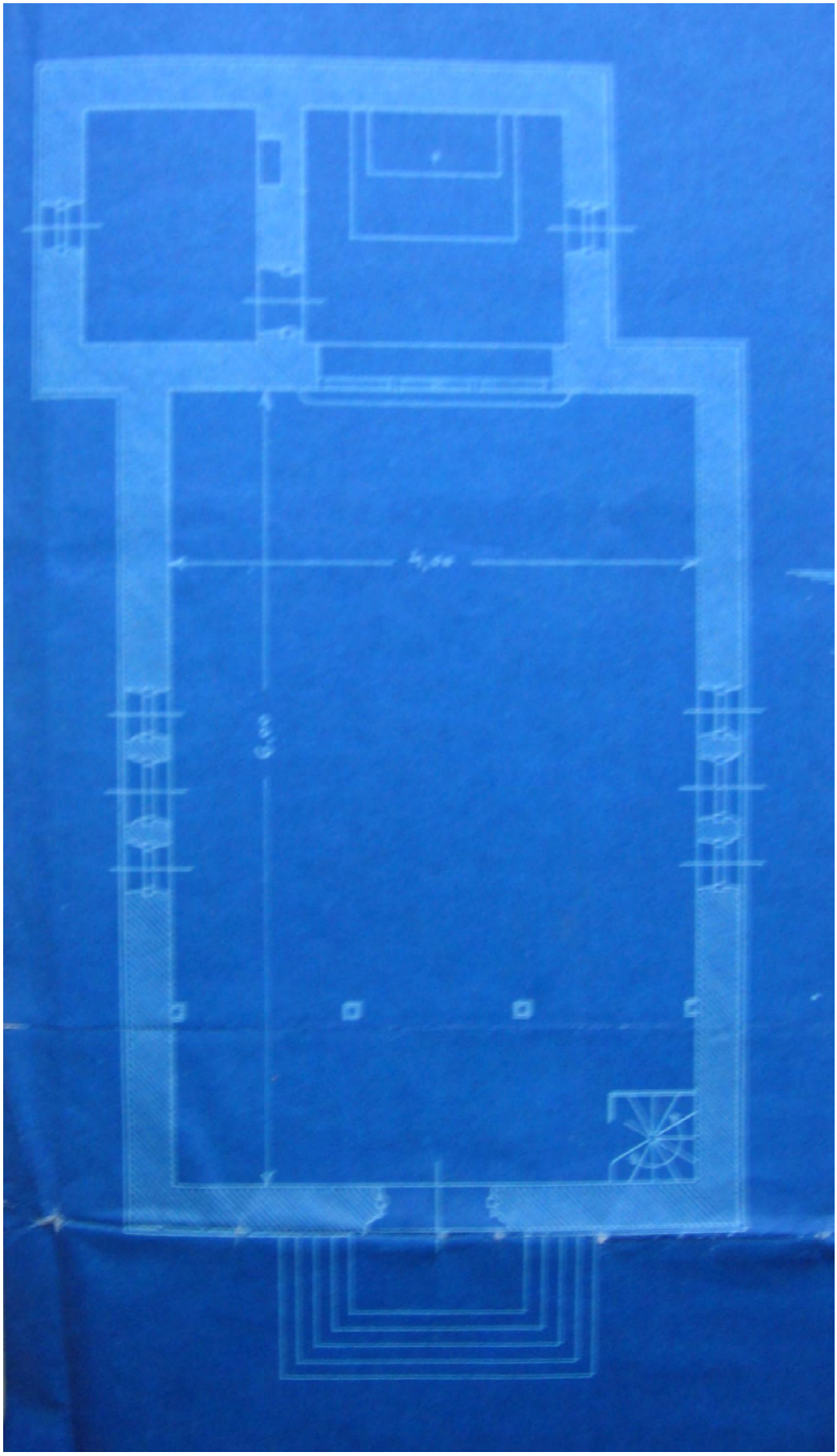
1. ДАКО – Ф.1. – оп. 248. – спр. 391. – 1912. Об утверждении проекта и сметы на постройку римо-католической часовни в Беспечной Васильковского уезда.
2. Ковалинський В., Перепва В., Чернецький Є. Дулицьке та Безпечна: духовні витоки. – Біла Церква. 2007.
3. https://ua.igotoworld.com/ua/poi_object/71150_kostel-sv-isidora-bespechnaya.htm

Підписи

Посада та назва організації	Прізвище, ініціали	Підпис
Завідувач відділу краєзнавства Київського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини	Олена БРЕЯК	
Архітектор	Тетяна КОЗЯРСЬКА	

Католицька каплиця. Архівне креслення.

Католицька каплиця. План. Архівне креслення.

ДИПЛОМ

МВ № 955320

Цей диплом видано Козярській
Тетяні Юріївні
в тому, що вона (дата, рік) в 1978 році вступила
до Київського ордена Трудового Червоного
Прапора інженерно-будівельного
інституту
і в 1986 році закінчила повний курс
названого інституту
за спеціальністю архітектура

Рішенням Державної екзаменаційної комісії
від „27" лютого 1986 р.
Козярській Т. Ю.
присвоєно кваліфікацію архітектора

Голова Державної екзаменаційної комісії
Ректор
М. П.
Секретар
Місто Київ „28" лютого 1986 р.
Реєстраційний № 73

Украинский яз.

Матеріали фотофіксації

Фото 1. Католицька каплиця. Вигляд південного сходу. Фото 14.09.2024

Фото 2. Католицька каплиця. Фрагмент південно-західної стіни. Фото 14.09.2024

Фото 3. Католицька каплиця. Вигляд з південного заходу. Фото 14.09.2024

Фото 4. Католицька каплиця. Вигляд з північного заходу. Фото 2007 р.

Фото 5. Католицька каплиця. Віконні отвори. Фото 14.09.2024

Фото 6. Католицька каплиця. Вигляд пінакля і «рози» над головним входом. Фото 14.09.2024

Фото 7. Католицька каплиця. Фрагмент інтер’єра. Фото 14.09.2024.

Фото 8. Католицька каплиця. Фрагмент інтер’єра. Фото 14.09.2024.

Фото 9. Католицька каплиця. Вигляд віконця з пошкодженим карнизом. Фото 14.09.2024.

Фото 10. Католицька каплиця. Фрагмент інтер’єра. Фото 14.09.2024.

Фото 11. Католицька каплиця. Тріщини штукатурки склепіння. Фото 14.09.2024.

Фото 12. Католицька каплиця. Фрагмент склепіння з тріщинами і слідами від затікання вологи. Фото 14.09.2024.